

Opravična št.:

U-I-60/17, Up-347/17

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:U.I.60.17

Akt:

Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo) (ZRud-1), 2. odst. 52. čl. in 3. odst. 53. čl.

Uredba o rudarski koncesnini in sredstvih za sanacijo (Uradni list RS, št. 91/11 in 57/13), 3. odst. v zvezi s 1. odst. 31. čl.

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. X Ips 147/2015 z dne 1. 2. 2017 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. I U 990/2014 z dne 18. 2. 2015

Izrek:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega odstavka 52. člena in tretjega odstavka 53. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo) se zavrže.

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti tretjega odstavka v zvezi s prvim odstavkom 31. člena Uredbe o rudarski koncesnini in sredstvih za sanacijo (Uradni list RS, št. 91/11 in 57/13) se zavrne.

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. X Ips 147/2015 z dne 1. 2. 2017 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. I U 990/2014 z dne 18. 2. 2015 se ne sprejme.

Pobudnica oziroma pritožnica nosi sama svoje stroške postopka pred Ustavnim sodiščem.

Evidenčni stavek:

Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču.

Geslo:

1.5.51.1.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrženje pobude.

1.4.51.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Procesne predpostavke (v vseh postopkih razen v postopku ustavne pritožbe) - Drugo.

1.5.51.1.5.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrnitev pobude - Ker je očitno neutemeljena.

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

1.4.14.3 - Ustavno sodstvo - Postopek - Stroški - Stroški postopka.

1.5.51.1.11 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Odločitev o stroških .

1.4.10.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Vmesni postopki - Izločitev sodnika.

Pravna podlaga:

Člen 25.3, 26.2, 34.1, 49, 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [U-I-60-17, Up-347-17.pdf](#)

Polno besedilo:

U-I-60/17-17

Up-347/17-13

23. 5. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe družbe Calcit, proizvodnja kalcitnih polnil, d. o. o., Stahovica, ki jo zastopa Odvetniška pisarna Miro Senica in odvetniki, d. o. o., Ljubljana, na seji 23. maja 2019

sklenilo:

- 1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega odstavka 52. člena in tretjega odstavka 53. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 - uradno prečiščeno besedilo) se zavrže.**
- 2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti tretjega odstavka v zvezi s prvim odstavkom 31. člena Uredbe o rudarski koncesnini in sredstvih za sanacijo (Uradni list RS, št. 91/11 in 57/13) se zavrne.**
- 3. Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. X Ips 147/2015 z dne 1. 2. 2017 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. I U 990/2014 z dne 18. 2. 2015 se ne sprejme.**
- 4. Pobudnica oziroma pritožnica nosi sama svoje stroške postopka pred Ustavnim sodiščem.**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Upravno sodišče je zavrnilo pritožnično tožbo zoper odločbo Ministrstva za infrastrukturo in prostor, s katero je bila pritožnici odmerjena rudarska koncesnina za izkoriščanje mineralnih surovin za leto 2012. Odločitev ministrstva je v pritožbenem postopku potrdila Vlada. Po presoji

Upravnega sodišča sta način odmere koncesnine in povprečna cena določena s predpisom, ki ga sprejme Vlada in ne s koncesijsko pogodbo. Zato je bila koncesnina pritožnici pravilno odmerjena na podlagi Uredbe o rudarski koncesnini in sredstvih za sanacijo (v nadaljevanju Uredba/11), ki v prvem odstavku 31. člena določa vrednost točke, ki se mora upoštevati pri določanju koncesnine za leto 2012, in sicer 0,009 EUR. Upravno sodišče je zavrnilo tudi tožbene ugovore glede nedopustnega posega v pritožničine pričakovane pravice ter v pravico do svobodne gospodarske pobude.

2. Vrhovno sodišče je pritožnično revizijo zoper sodbo Upravnega sodišča zavrnilo. Potrdilo je stališče, da je višina rudarske koncesnine predmet normativnega in ne pogodbenega urejanja. Koncesnina namreč spada med javne dajatve, katerih bistvena značilnost je, da so enostransko in oblastveno določene. Uredba/11 po presoji Vrhovnega sodišča ni v neskladju z načelom pravne varnosti iz 2. člena Ustave. Zgolj predvidevanje višine obveznosti namreč ne more biti varovano, še posebej ne v konkretnem primeru, ko je spremenljivost vrednosti točke in s tem koncesnine vgrajena v metodologijo odmere plačila za rudarsko pravico. Kot je presodilo, je imela Vlada ob sprejemu Uredbe/11 za konkretno povišanje rudarske koncesnine utemeljen in stvaren razlog, ki je v javnem interesu. Na povišanje se je pritožnica lahko pripravila in ga tudi pričakovala, saj je Uredba/11 določila predhodno obdobje. Povečanje vrednosti točke na 0,009 EUR glede na zasledovani cilj (tj. zagotoviti zadostna finančna sredstva za sanacijo okolja) pa ni bilo nesorazmerno. Vrhovno sodišče je zavrnilo tudi pritožničine ugovore glede kršitve pravice do svobodne gospodarske pobude, saj višina stroškov poslovanja oziroma njihovo povečanje nista elementa, ki bi bila varovana v okviru 74. člena Ustave. Kot je navedlo, ta določba sicer varuje možnost gospodarskega udejstvovanja v določeni panogi na način, da ta ne bo (pre)normirana ali obremenjena z javnimi dajatvami do te mere, da bi bilo rentabilno udejstvovanje v taki panogi v celoti onemogočeno. S sklicevanjem na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-13/00 z dne 13. 12. 2001 (Uradni list RS, št. 108/01 in 4/02 – popr., in OdlUS X, 209) je pojasnilo, da dobiček pri koncesijah nikoli ne bo maksimalen, zagotovljen pa mora biti vsaj minimalen dobiček. Pritožnica pa ni zatrjevala, da ji je onemogočeno doseganje vsaj minimalnega dobička, poleg tega pa zgolj povečanje stroškov poslovanja ne pomeni nujno izgube vsakega dobička. Vrhovno sodišče je zato presodilo, da glede Uredbe/11 ni pogojev za uporabo instituta *exceptio illegalis*.

3. Pritožnica v ustavni pritožbi uveljavlja kršitve 2., 33. in 74. člena Ustave, ki naj bi jih povzročila uporaba protiustavnih določb Zakona o rudarstvu (v nadaljevanju – ZRud-1) oziroma protiustavne in protizakonite Uredbe/11. Samostojnih argumentov, torej takšnih, ki trditev o domnevnih kršitvah človekovih pravic ali temeljnih svoboščin v konkretni zadevi ne bi povezovali z vprašanjem ustavne skladnosti zakona oziroma podzakonskega akta, v ustavni pritožbi ne navaja.

4. Pritožnica hkrati z ustavno pritožbo vlaga tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti v izreku navedenih določb ZRud-1 in Uredbe/11. Navaja, da izpodbijani določbi ZRud-1 ne dajeta vsebinskega okvira za urejanje plačila rudarske koncesnine, saj ne določata konkretnih kriterijev in usmeritev, na podlagi katerih bi lahko Vlada z uredbo določila stopnjo za odmero rudarske koncesnine. Zato naj bi bili navedeni določbi ZRud-1, posledično pa tudi Uredba/11, v neskladju s 120. členom oziroma s specialnim 147. členom Ustave, ki ureja načelo zakonitosti pri urejanju davkov, carin in drugih dajatev.

5. Izpodbijani določbi Uredbe/11 naj bi bili v neskladju z načelom pravne varnosti iz 2. člena Ustave, saj naj bi bili s povišanjem koncesijske dajatve brez ustavno dopustnega razloga bistveno

spremenjeni pogoji koncesijskega razmerja, ki se nanašajo na plačevanje koncesijske obveznosti. V Uredbi o načinu določanja plačila za rudarsko pravico (Uradni list RS, št. 43/2000, 41/02, 52/03 in 67/04 – v nadaljevanju Uredba/2000), veljavni v času sklenitve koncesijske pogodbe, naj bi bilo določeno, da Vlada uskladi vrednost točke za tekoče leto sorazmerno z rastjo cen življenjskih stroškov. Z Uredbo/11 naj bi Vlada vrednost točke glede na zadnjo vrednost, usklajeno leta 2010, povišala kar za 45,74 %, medtem ko naj bi rast cen življenjskih stroškov v istem časovnem obdobju znašala le 6,2 %. Tako velikega in nesorazmernega povečanja dajatve naj pobudnica ne bi mogla pričakovati, saj po njenih dolgoletnih izkušnjah v rudarski dejavnosti do take spremembe še ni prišlo. Pobudnica naj bi imela dejansko le mesec in pol časa, da svoje poslovanje prilagodi novi koncesijski dajatvi. Navaja, da je rudarska dejavnost specifična gospodarska panoga, v kateri so gospodarske družbe vpete v dolgoročna koncesijska razmerja in so prisiljene v velike začetne investicije, ki se povrnejo šele po dolgem času. Večji del pobudničine poslovne dejavnosti naj bi bil vezan na prodajo surovin in polizdelkov v tujino na podlagi dolgoročnih pogodb o odkupu mineralnih snovi. Zato naj bi bilo navedeno prehodno obdobje zgolj navidezno in za prilagoditev na novo ureditev bistveno prekratko.

6. Pobudnica tudi meni, da je Vlada s tem, ko je z Uredbo/11 vrednost točke za odmero rudarske koncesnina v obdobju od leta 2010 do leta 2012 povišala za 7,3-krat več, kot so se v istem časovnem obdobju povišali življenjski stroški v Republiki Sloveniji, posegla v zagotovljen razumen dobiček pobudnice in s tem v njeno pravico do svobodne gospodarske pobude, ki jo zagotavlja 74. člen Ustave.

7. Pobuda je bila poslana v odgovor Državnemu zboru, ki je nanjo odgovoril. Državni zbor navaja, da je koncesijska dajatev javna dajatev, ki je naložena zaradi konkretnega namena in je zato zveza med dajatvijo in povračilom bolj neposredna kot pri davkih. Zato mora zakon določiti vsaj način ugotavljanja obsega potrebnih sredstev, zavezance za plačilo javne dajatve in merila za določitev višine javne dajatve, ki se konkretizirajo v izvršilnem predpisu. Iz ZRud-1 naj bi jasno izhajalo, kdo je zavezanec za plačevanje rudarske koncesnina (prvi odstavek 52. člena ZRud-1). ZRud-1 določa, da je rudarska koncesnina vir Rudarskega sklada (prvi odstavek 55. člena ZRud-1), ki je proračunski sklad, in da je namenjena pokrivanju določenih stroškov (tretji odstavek 55. člena ZRud-1), s čimer naj bi bil opredeljen obseg potrebnih sredstev. V prvem, drugem in četrtem odstavku 53. člena pa naj bi ZRud-1 določil tudi način ugotavljanja in merila za določitev višine rudarske koncesnina (osnovo za izračun rudarske koncesnina, enoto za izračun povprečne cene mineralne surovine, omejitve glede višine letnega zneska koncesnina ter enoto za izračun pridobivalnega prostora). Vlada v uredbi zgolj podrobneje uredi povprečno ceno na enoto pridobljene mineralne surovine, način odmere, obračunavanja, plačevanja in nadzora nad plačevanjem koncesnina, merila in pogoje za zmanjšanje in oprostitev plačila rudarske koncesnina, način razdelitve lihega zneska rudarske koncesnina med lokalno skupnostjo in državo ter način razdelitve koncesnina med večimi lokalnimi skupnostmi. Zakonodajalec naj bi tako bistveno vsebino rudarske koncesnina v zakonu določil z zadostno natančnostjo, pri čemer naj bi bile Vladi, ki razpolaga s specifičnimi znanji za urejanje področja, dane jasne usmeritve in omejitve. Zato po mnenju Državnega zbora izpodbijani določbi ZRud-1 nista v neskladju s 147. členom Ustave.

8. O pobudi je mnenje podala Vlada. Poudarja, da navedba Uredbe/2000 kot veljavnega predpisa v koncesijski pogodbi ne pomeni, da se tak podzakonski predpis oziroma zakon, ki je bil podlaga za njegov sprejem, ne smeta več spreminjati. Pobudnica je že ob sklepanju koncesijske pogodbe

morala vedeti, da lahko Vlada v vsakem trenutku s podzakonskim predpisom prilagodi višino koncesnine oziroma vrednost točke, ki je eden od parametrov za njen izračun, glede na povprečno ceno enote pridobljene mineralne surovine, ali določi celo drugačen način odmere, obračunavanja in plačevanja rudarske koncesnine pod pogojem, da upošteva zakonsko predpisani okvir. ZRud-1 naj ne bi bistveno spremenil pogojev za določitev rudarske koncesnine, ki so bili določeni že v Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo in 68/08 – ZRud), zato naj ne bi posegel v obstoječa koncesijska razmerja. Povišanje najvišjih zneskov plačil koncesnine iz naslova površine pridobivalnega prostora in deleža koncesnine od povprečne cene proizvedene enote mineralne surovine naj ne bi pomenilo neskladja 52. in 53. člena ZRud-1 z Ustavo. V zvezi z zatrjevano protiuustavnostjo oziroma nezakonitostjo prvega in tretjega odstavka 33. člena Uredbe/11 Vlada poudarja, da je s povišanjem rudarske koncesnine zasledovala legitimen cilj zadovoljevanja družbenih potreb v javnem interesu, ki so opredeljene v 55. členu ZRud-1. Ugotovila je namreč, da trenutna finančna sredstva iz naslova koncesnin ne zadoščajo za kritje stroškov predpisanih nalog, zato je za povišanje vrednosti točke ob sprejetju Uredbe/11 imela utemeljen in stvaren razlog. Kot še navaja Vlada, bi pobudnica povišanje lahko pričakovala in se ob upoštevanju prehodnega obdobja nanj tudi pripravila. Zato povišanje vrednosti točke z Uredbo/11 po mnenju Vlade ni v neskladju z načelom zaupanja v pravo.

9. Odgovor Državnega zbora je bil poslan pobudnici, ki je nanj odgovorila. Meni, da ga Ustavno sodišče ne bi smelo upoštevati, ker je prepozen, sicer pa naj bi bil neutemeljen.

10. Pobudnica je odgovorila tudi na mnenje Vlade. Navaja, da pavšalno sklicevanje Vlade na nujnost zadovoljevanja družbenih potreb v javnem interesu ter na domnevno pomanjkanje finančnih sredstev ne more upravičiti nesorazmernega povečanja vrednosti točke, ki koncesionarjem ne zagotavlja razumnega dobička. Vlada naj ne bi pojasnila, zakaj naj finančna sredstva v letu 2012 ne bi zadoščala za kritje stroškov opravljanja nalog iz 55. člena ZRud-1 in zakaj je bilo v letu 2012 nujno 45 % povečanje vrednosti točke glede na prejšnje koledarsko leto. Poleg tega naj bi bila z namenom odprave posledic izkoriščanja mineralnih surovin v primerih, ko povzročitelj ni znan oziroma ko stroškov sanacije ni možno naložiti nosilcu rudarske pravice, določena obveznost plačevanja posebne namenske javne dajatve – sanacnine, ki so jo zavezani plačevati vsi imetniki rudarske pravice.

B. - I.

11. Izpodbijani določbi ZRud-1 ne učinkujeta neposredno. V takšnih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). To stališče Ustavnega sodišča je podrobneje obrazloženo v sklepu št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). V takih primerih je predpostavka za vložitev tako ustavne pritožbe kot pobude vsebinsko izčrpanje pravnih sredstev. To pomeni, da mora pobudnik trditve o domnevni protiuustavnosti ureditve, na kateri temelji odločitev v njegovem primeru, uveljavljati že v postopku pred pristojnimi sodišči (tako že v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-330/05, U-I-331/05, U-I-337/05 z dne 18. 10. 2007, Uradni list RS, št. 101/07, in OdlUS XVI, 79).

12. V obravnavani zadevi je iz priloženih tožbe in revizije razvidno, da pobudnica očitkov o protiuustavnosti izpodbijanih določb ZRud-1, na katerih temelji odločitev v njenem primeru, v

postopkih pred Upravnim in Vrhovnim sodiščem ni izčrpala po vsebini. Zato je Ustavno sodišče pobudo v delu, ki se nanaša na drugi odstavek 52. člena in tretji odstavek 53. člena ZRud-1, zavrglo (1. točka izreka).

B. - II.

13. Pobudnica navaja, da je zaradi neskladja drugega odstavka 52. člena in tretjega odstavka 53. člena ZRud-1 s 147. členom Ustave posledično v neskladju z navedeno ustavno določbo tudi Uredba/11, saj naj bi vsebovala zakonsko materijo. Očitke o neskladju Uredbe/11 s 147. členom Ustave pobudnica torej veže na očitke o protiustavnosti ZRud-1, ki jih v postopku pred pristojnimi sodišči ni izčrpala po vsebini. Pobudnica pa ne zatrjuje, da bi bila Uredba/11 sama zase v nasprotju s 147. členom Ustave, ker bi Vlada z navedeno uredbo spreminjala zakonske norme oziroma bi z zakonom urejene pravice in obveznosti širila ali zoževala ali samostojno urejala vprašanja, ki sodijo na področje zakonodajalca in za katera v ZRud-1 ne bi imela podlage za njihovo podrobnejše urejanje. Z očitki o neskladju Uredbe/11 s 147. členom Ustave zato pobudnica ne more uspeti.

14. Pobudnica zatrjuje, da je bilo z izpodbijanima določbama Uredbe/11 v nasprotju z načelom varstva zaupanja v pravo poseženo v utemeljena pričakovanja imetnikov rudarske pravice v sklenjenih koncesijskih pogodbah, saj ob sklenitvi pogodbe in v času njenega izvajanja (glede na dosedanje usklajevanje vrednosti točke z rastjo cen življenjskih stroškov) niso mogli pričakovati takšne spremembe svojega pravnega položaja.

15. Ustavno sodišče je že večkrat pojasnilo, da Ustava ne preprečuje, da bi zakon spreminjal prej zakonsko določene pravice ali pogoje za njihovo uveljavljanje z učinkom za naprej, če te spremembe ne nasprotujejo z Ustavo določenim načelom oziroma drugim ustavnim določbam, zlasti načelu varstva zaupanja v pravo kot enemu od načel pravne države iz 2. člena Ustave. Načelo varstva zaupanja v pravo posamezniku in pravni osebi zagotavlja, da država pravnega položaja posameznika oziroma pravne osebe ne bo poslabšala arbitrarno, to je brez razloga, utemeljenega v prevladujočem javnem interesu. Ker gre za splošno pravno načelo in ne neposredno za eno od človekovih pravic, katerim po 15. členu Ustave pripada strožje varstvo zoper morebitne omejitve in posege, to načelo nima absolutne veljave. V večji meri kot posamezne človekove pravice je dostopno možnim omejitvam, torej temu, da je v primeru konflikta oziroma kolizije med to in drugimi ustavnimi dobrinami treba v t. i. tehtanju dobrin presoditi, kateri izmed ustavno zavarovanih dobrin (ali načelu varstva zaupanja v pravo ali načelu prilagajanja prava družbenim razmeram) je v posameznem primeru treba dati prednost.^[1] Pri tem je treba upoštevati, ali so bile sporne spremembe predvidljive ter kakšni so teža spremembe in pomen obstoječega pravnega položaja za upravičence na eni strani in javni interes, ki utemeljuje drugačno ureditev od obstoječe, na drugi strani.^[2]

16. Ustavno sodišče je že sprejelo stališče, da posamezniki ne morejo delovati v prepričanju, da se zakonodaja ne bo spremenila, saj se mora zakonodajalec odzivati in prilagajati spremembam in razvojnim gibanjem družbe.^[3] Tem spremembam mora s sprejemanjem in spreminjanjem podzakonskih predpisov slediti tudi Vlada. Ustavno sodišče je že poudarilo, da nespremenljivosti systemske ureditve še zlasti ni mogoče pričakovati na davčnem področju.^[4] Rudarska koncesnina sicer ni davek, ima pa pravno naravo javne dajatve, s katero država zagotavlja učinkovito

upravljanje naravnih bogastev. Tako kot pri predpisovanju davkov ima država tudi pri določitvi drugih obveznih dajatev praviloma široko polje proste presoje – tako glede predmeta obremenitve kot glede njene višine. Za te odločitve nosi politično odgovornost.

17. Pobudničini očitki, da je bilo konkretno zvišanje vrednosti točke za odmero rudarske koncesnine (z 0,006176 EUR na 0,009 EUR) v neskladju z načelom varstva zaupanja v pravo, so očitno neutemeljeni. Kot je pojasnilo že Vrhovno sodišče, ko je v okviru presoje pogojev za uporabo instituta *exceptio illegalis* opravilo preizkus skladnosti Uredbe/11 z Ustavo, je Vlada s povišanjem rudarske koncesnine zasledovala legitimen cilj zagotavljanja učinkovitega upravljanja z naravnimi viri, ki je v javnem interesu. Država je na podlagi drugega odstavka 70. člena Ustave dolžna določiti pogoje, pod katerimi se sme izkoriščati naravna bogastva. Ker so mineralne surovine last Republike Slovenije, se mora za njihovo izkoriščanje plačevati ustrezno nadomestilo – rudarska koncesnina. Po končanem izkoriščanju je treba zagotoviti, da se bo območje, degradirano zaradi rudarskih del, saniralo in da ne bi zato, ker daje koncesijo za izkoriščanje Republika Slovenija, stroški takšne sanacije padli v breme državnega proračuna. Zato postane z dnem sklenitve koncesijske pogodbe nosilec rudarske pravice zavezanec za plačevanje rudarske koncesnine ter za zagotavljanje in plačevanje rezerviranih sredstev za sanacijo.[5] Vlada je pojasnila, da je bilo povišanje vrednosti točke nujno, ker so bili zneski, ki jih država in lokalna skupnost pridobita iz naslova plačanih koncesnin, prenizki za uresničitev vseh namenov, ki se zasledujejo s pobiranjem rudarskih koncesnin, med katerimi je tudi odprava posledic izkoriščanja mineralnih surovin v primerih, ko povzročitelj ni znan oziroma ko stroškov sanacije ni mogoče naložiti nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje (4. točka tretjega odstavka 55. člena ZRud-1). Večje ali manjše upravičenosti in primernosti izpodbijane uredbe z ekonomskega stališča, glede na ekonomske učinke, ki naj jih doseže, pa Ustavno sodišče ni pristojno ocenjevati.[6]

18. Pobudnica neutemeljeno navaja, da sprememba predpisov, ki urejajo višino koncesijske dajatve, ni bila predvidljiva. Pobudnica se je ob prevzemu svojih obveznosti iz koncesijske pogodbe morala zavedati, da je višina koncesnine, ki je javna dajatev, vezana na določitev v prisilnih predpisih, zato je lahko predvidela, da se v času trajanja koncesijskega razmerja (20 let) zakonska ureditev lahko spremeni in da se posledično lahko spremeni tudi višina koncesijske dajatve, ki je določena s podzakonskim aktom. Spremenljivost višine koncesijske dajatve je namreč vgrajena v sistem obračunavanja koncesijske dajatve. Na povišanje se je pritožnica lahko pripravila in ga tudi pričakovala, saj je Uredba/11 določila prehodno obdobje. Sprejeta je bila 10. 11. 2011, objavljena 14. 11. 2011, veljati pa je začela 1. 1. 2012. Ob upoštevanju drugega in tretjega odstavka 31. člena Uredbe/11 se je nova vrednost točke prvič uporabila pri določanju višine rudarske koncesnine za leto 2012. Pri tem je treba upoštevati, da mora koncesionar na podlagi drugega odstavka 7. člena Uredbe/11 ministrstvu priglasiti osnovo za odmero rudarske koncesnine (ki je odvisna od velikosti pridobivalnega prostora in količine mineralne surovine, pridobljene v preteklem letu) šele po preteku leta, v katerem je imel pravico za izkoriščanje, in sicer najkasneje do 30. 1. naslednjega leta. Ministrstvo nato izda odločbo o odmeri rudarske koncesnine v dveh mesecih po prejemu rudarskega priglasitvenega obrazca (12. člen Uredbe/11). Znesek odmerjene rudarske koncesnine mora koncesionar plačati v 30 dneh po vročitvi odločbe (prvi odstavek 13. člena Uredbe/11). Posledice zvišanja vrednosti točke za odmero rudarske koncesnine je pobudnica tako prvič občutila šele v letu 2013, ko ji je bila odmerjena rudarska koncesnina za leto 2012. Tako je imela pobudnica od objave Uredbe/11 dejansko več kot leto dni časa, da svoje poslovanje prilagodi višji finančni obremenitvi z rudarsko koncesnino.

19. Očitno neutemeljeni so tudi pobudničini očitki glede kršitve 74. člena Ustave. Ustavno sodišče je že presodilo, da se koncesijska dejavnost opravlja v javno korist, zato je določanje plačil v pristojnosti koncudenta. Pri tem mora koncesionarjem v času trajanja koncesije zagotoviti vsaj minimalen dobiček.[7] Če je ta pogoj izpolnjen, presoja gospodarnosti odločitev lastnika oziroma koncudenta glede plačil iz koncesijskih razmerij ni v pristojnosti Ustavnega sodišča. Pobudnica s pavšalnimi in neizkazanimi trditvami, da ji povišana vrednost točke za odmero rudarske koncesnine ne zagotavlja razumnega oziroma vsaj minimalnega dobička, očitkov o neskladju izpodbijanih določb Uredbe/11 s 74. členom Ustave ni utemeljila.

20. Ker so pobudničini očitki o neskladju izpodbijanih določb Uredbe/11 z Ustavo očitno neutemeljeni, je Ustavno sodišče pobudo v tem delu zavrnilo (2. točka izreka).

21. Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS (3. točka izreka).

22. V postopku pred Ustavnim sodiščem nosi vsak udeleženelec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače (prvi odstavek 34. člena ZUstS, ki se po prvem odstavku 49. člena ZUstS uporablja tudi v postopku z ustavno pritožbo). Ker niso podani razlogi za drugačno odločitev, je Ustavno sodišče odločilo, kot izhaja iz 4. točke izreka.

C.

23. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena, drugega odstavka 26. člena, drugega odstavka 55.b člena, prvega odstavka 34. člena ter prvega odstavka 34. člena v zvezi z 49. členom ZUstS v sestavi: podpredsednica dr. Etelka Korpič – Horvat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rajko Knez je bil pri odločanju v tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo soglasno.

dr. Etelka Korpič – Horvat
Podpredsednica

[1] Glej odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-135/00 z dne 9. 10. 2002 (Uradni list RS, št. 93/02, in OdlUS XI, 211) in št. U-I-141/01 z dne 20. 5. 2004 (Uradni list RS, št. 62/04, in OdlUS XIII, 35).

[2] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-11/07 z dne 13. 12. 2007 (Uradni list RS, št. 122/07, in OdlUS XVI, 86).

[3] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-101/95 z dne 8. 1. 1998 (Uradni list RS, št. 13/98, in OdlUS VII, 2).

[4] Glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-125/05 z dne 8. 12. 2005, 16. točka obrazložitve.

[5] Glej Predlog zakona o rudarstvu, prva obravnava, EPA 1066-V, Poročevalec DZ, št. 69/10, str. 6 in 102.

[6] Glej odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-128/95 z dne 7. 11. 1996 (Uradni list RS, št. 66/96, in OdlUS V, 145) in št. U-I-265/00 z dne 15. 1. 2004 (Uradni list RS, št. 10/04, in OdlUS XIII, 1).

[7] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-13/00, 30. točka obrazložitve.

⇒

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov
ustavna pritožba

Vrsta akta:

zakon
podzakonski akt

Vlagatelj:

Calcit, proizvodnja kalcitnih polnil d. o. o., Stahovica

Datum vloge:

19. 4. 2017

Datum odločitve:

23. 5. 2019

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrženje
zavrnitev
nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US31888